

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Poggii Florentini Oratoris || Clarissimi, Ac Sedis Apo.||
Secretarii Opervm ||**

Poggio Bracciolini, Gian Francesco

Argentinae, 1513

VD16 ZV 12623

In Foelicem antipapam Inuectiuam unicam

urn:nbn:de:hbz:466:1-14341

POGGII FLORENTINI ORATORIS CLARIS-
SIMI AC SEDIS APOSTOLICAE SECRE-
TARII INVECTIVAR VMLIBER

Et prima in Foelicem antipapam.

Non possum non dolore maximo commoveri / turbas-
riq; animo: & dolorem conceptum etiam litteris ex-
primere: cum videam alterum Cerberum / quem iam so-
pitum arbitrabamur / de nouo excitatum ab inferis:
ad perturbandam religionem / & ecclesiam fidelium peni-
tus euerendam. Quis enim fidelis Christi non como-
ueatur & doleat vehementer: cum videat lupum ra-
pacissimum sanguine olim fidelium depastum / nunc
induere vestem agni: ut pacem ecclesie quam semp
lacerauit / perdidit / afflixit: omni opere studioq; quere-
tit: sub verborum inuolucro / sub ficte humilitatis spe-
cie per alterius dedecus & contumeliam funditus des-
lere velle videat. Quis non ingemiscat & mereat:

Detestatio
acerbitatis
plena,

vinulum aureum in opprobrium fidei / vilipendium Christi / contemptum religionis / praesens
seculi ignominiam / a synagoga perniciosissimorum: suiq; similium hominum ere-
ctum: conari suis oratoribus & litteris pervertere a vera fide sub pacis titulo / fide-
lium principum mentes recta sentientes: Quis deum ultorem non inuocet tante
hypocritis / tante nequitie / tanti dedecoris: Quis non detestetur peruersorem fidei / ho-
stem religionis / auctorem scismatis / antistitem malignitatis: Haec est illa olim mos-
rum simulata sanctitas: saeculi abdicatio: ficta religio: solitarium domicilium: in quo
se deo deditum fingebat / ut illum postea turpiter abnegaret. In quo religiosum
se testabatur sub humili vestimento: ut postea tanquam leo rugiens querens quem des-
toreret / omnem funditus perderet religionem: ut scisma excitaret / ut scinderet incons-
suelem tunicam saluatoris: ut tanquam altum Maumetes nouam atq; infandam haere-
sim fabricaret. Miror Dei patientiam tam diu hoc exitiabile portentum orbis / hoc
infandum monstrum / hoc nepharium ostentum inultum sinere inter homines ver-
sari. Sed cum dei iudicia sint occulta: qui hypocritam propter peccata populi rege-
re permittit: illud magis admiror: esse a deo quosdam non homines / sed beluas im-
manes sub humana forma / stupidi cordis & insulsi ingenij: ut credant ab illa senti-
na scelerum Basiliensium damnatae synagoga: aliquid boni / aliquid honesti / aliquid
religiosi prodire potuisse. Et quisquam a deo stultus insanit: ut putet illam perditissimo-
rum hominum conuenticulam aliquem nisi monstruosum edidisse partum: & nedum
pontificis / sed vilissimi quidem sacerdotuli creandi potestatem: nisi a diabolo & eius
sequa ob permissam. An est aliquis a deo mentis inops: ut hunc sathanae alumnum
assimet rudem / indoctum / subdolum / rapacem / & sola auaricia insignem: hanc
dignitatem nedum capere / sed cogitare animo potuisse: Qui cum debuisset supe-
riorum turpitudinem infra proprios parietes contegere & tenere / stulticia suam
decegit omnibus: ut aliquid satis verbis & litteris postquam re nil potest / se facturum
ostenderet. Non intelligit se tanquam vilem meretricem verecunda sira referare: om-
nibus sese auctorem scismatis profiteri. O labe saeculi, O dedecus orbis, O mas-
cula humani generis sempiterna. Quid sceleratius / quid peruersius / quid pernicio-
sius Christiano: quam abnegare susceperam fidem: quam architectum scissurae ecclesiae
se praebere: quam scandalorum factorem: quam homines verbis alligere ad perniciem ante

In Basiliense
concilio

manum: q̄; suadere ut ex fidelibus deteriores infidelibus homines fiant: Quid amplius cuperet Arius/aut quibus pueris hereticus: si inter viros versaret: Quid ipse sathanas/si corpus mortale susciperet/aliud satageret: q̄; qui in scismate conuenerit interium animarū: Sed magis demor insaniam illius execrandi idoli adeo stupore opp̄ssam/adeo stulticia & cupiditatibus excecata/ut mentē audeat contra christianoꝝ principum atq; optimorum. Et præsertim regis Francie: cuius animus semper firmus atq; inconcussus stetit pro seruanda unitate: semper hęsit uero vicario Christi: semper Eugeniū/ & nunc Nicholaum uirum sanctissimū pontifices summa coluit ueneratione. Verum quid non audeat mens opp̄ssa facinorosa/ retributa erroribus: stulticia demersa? Quid uero non tenet animus in scismate enutritus/dolis & fraudibus assuetus: Legi nuper oblatum mihi exemplar cuiusdam non epistolę/ sed somnii hominis delirantis: qui qd' dicat aut scribat ignoret. Et certe arbitror illum cuius nomine scripta est/ quid ea ep̄la cōtineat inscium/ nō intelligere quæ sunt scripta. Quid em̄ sciat qui nunq; sras didicit: nullam unq; necq; prophanā doctrinā perceperit: nullum dei præceptū legerit: Sed tamē tanta scelerata referta est: tanta uerborū magniloquentia: tanto ambitu sententię: ut qui ab Amedeo dicta nesciat/ ab aliquo ex prisca illis doctissimis uiris Romanis pontificibus profecta putat. Gregoriū aut Leonē loquentē existimares: non eū qui sras nescit/ qui sacra ac pphana eodē loco habeat: qui religionē in sc̄sum uertit: qui scisma ad querendū aurum in dei ecclesia excitauerit: qui uinitatis / hoc est ipsius dei hostis acerrimus tanq; naufragus & nudus/ omni spe auxilioq; destitutus/ mendicando ac mētiendo omnīū spem atq; auxiliū imploret. Sed nil tibi proderit summa lata uerborū fucatio: nil ille peruersa uia quem te dicis habere unionis appetitū. Notus es omnibus/ nota mens/ nota facinora. Itaq; alias fallacias queras oportet cum in his parum processit calliditas tua. Multis scisma detestatur. O peruersum sanctitatis genus: cur potius scisma q̄; teipm huius scissurę principem detestaris. Cur non abhorres scelus tuum qui illud scisma constasti? Cur non odis pertinaciam ac peruiciā tuam: qui fabricantibus scissuram ecclesię/ fomentū ac robur addidisti? Nam quis fecerit illam barbaram in surum dominiū incitauit? Amedeus. Quis illorū insaniam contra Eugeniū excitauit? Nempe Amedeus. Quis pecuniā illorū cupiditati porrexit? Hic idem Amedeus. Quis est in idolum aduersus Christū erectus? Amedeus. Et tu scisma tibi odio esse dicis: unitatem appetere profiteris: qui unitatis hostis acerrimus illis gladiatoribus arma porrexisti: quibus scinderēt incōsultilem tunicā Iesu christi. A te malorū oim̄ fatore tanq; a p̄cipuo fonte causa exorta est omnīū ecclesię calamitātū. Tu suator/ impulsor/ adiutor/ auctor/ architectus huius tam p̄clari operis extitisti. Tu in diuisione ecclesię falsam hereditatem subripuisti: ut tibi partem poneres cum iniquis. At q̄; humiliter draco loquitur vorax: q̄; submisle: q̄; molliter/ ut pacem ecclesię uideat appetere. Cur non illi præbes poplō christiano quā ab ea solus per summū scelus eripuisti? Cur non cedis aliene dignitati: Cur nō renūcias fastigio a te per summū dedecus occupato? Quis nati te uestibus alienis: tanq; olim coruus carterarū auium plumis. Depone illas potius q̄; in uito eripiant. Abijce fucatam dignitatem: abijce supuacuas pompas. proijce alienum nomen. recognosce te Amedeum esse: hoc est fātorem scissurę/ diuisionis artificē/ omnis tempestatis quæ quassat ecclesia auctore. Sed qd' ridiculosum est/ & mihi risum mouit: plurimū extollit conditiū/ ut appellat Basilicę. & suā prophanationē a Deo dicit prouenisse. Magno profecto fuit deo cura: excitare alterum sathanam qui fidem suam peruerteret: qui tartari ianuas patefaceret/ quo ipse suiq; cultores essent descensum. Magna Amedei merita apud coelestes erant ut omnes eniterent scisma fieri: ut ipse in throno sathanæ constitueret. Nam qm̄ illa sceleratissimorū factione hominū tuas vires/ tuam auctoritatē/ tuam fidē col-

In Amedeo
um scisma
tis auctore.

fores: recte facis iniquis cum iniquis animo & sententia cōuenire. Quis em̄ igno-
rat qualis fuerit illa tumultuaria iniquatissimorū hominū manus: Quis non no-
uit quales viri / q̄ nepharii / q̄ reprobi / q̄ scelesti in illa sentina nequitie fuerūt ver-
sati: a postate: fornicarij: incestu: raptores: trāsflugae: turpi conuicti crimine: blasphem-
ia: deo & suis superiorib; rebelles. Rex deniq; precio & merce de a te corruptore
conducta: illa colluuius fuit quae Basileam profecta est te duce: ad explendas vas-
rias libidines & impunitatem suorū scelerū consequendā. Aderāt suis decretis co-
quillarij: factores: piscatores: stabularij: medici: & om̄s illarum gētium barbaries
spurcillima: quae spiritum sanctum velati dormientem & somnolentum suis voc-
ibus & clamoribus excitarent: illum ex tabernis & coquinis excitatū innocabant /
ad rem profecto piam: ut scisma introducerent in populo christiano. Egregium
sane opus: & Amedeo illius fatore precipue laudandum: non concilium / sed do-
micilium seditionum: diuersorum iniquitatis: habitaculum facinorosorum: pers-
fidie domus: conuentus ac concursus hominū perditorum: ut si quis illam mult-
plicium scelerū colluuiem diffinire velit: meretricum & lenonum / sordidorūq;
hominū conuentum rectissime appellet. O bone deus: apud tam sordidos homi-
nes: tam infimos: tam malos: tam nepharios: tam sceleratos ego ullum bonū ho-
minem: nedum spiritum sanctum potuisse esse crediderim: apud hanc vilem pla-
beculam: orbis putridam fecem ulla ponendi aut creandi Pontificis auctoritas fu-
ille putanda est: tam perditis hominibus ullus bonus fructus prodire potuisset /
extimandum videtur: At arbor mala nequa: q̄ bonos fructus potest facere. Sed
malam fuisse qui ex ea descendit om̄ibus fructus demonstrat: hoc est diuisio ec-
clesie fidelium edita in caput tuum. Abi in malum cruciatum cum ista hypocrisis
peruersa ac fraudulenta: cum ista e verborū fallacia. Tu ne dei ecclesias / nulla ur-
ais ductus ambitione / per tuos satellites gratis / nulla spe pposita scindere procu-
rasti: Tu tantam in om̄i genere tuo labem: tantum fidei nostrae vulnus: tantum ob-
probriū christianae religioni: nullū ob premiū infligere voluisti. At minime cupidū
dignitatis pontificalis scribis te fuisse. Quid ergo te impulit: ut homines illos perdi-
tos auro / spe / premio / precibus: per quosdam quos nouimus corūperes: ut tibi
fauerent induceres: ut te eligerent cogeres: nisi mens ceca cupiditate dominandi /
& auri auaricia est uans ac feruens a ambitione. Tu ne tot pecunias ut nū tibi pro-
desse incausum effudisti: Tu ne gratis / nulla alia spe motus / animā sathanę des-
pondisti. At credo illorū auctorū patrum grauitas / morū sanctimonia / auctoris
cas te mouit illorū virtus te decepit: & ad credendū eorū decretis te inuitauit. Ho-
mo simplex eras / rudis: atq; illorum pueritatis ignarus / impulsus / deceptus / elus-
sus fuisti. Profitearis saltem stulticiam tuam / ut maliciam fugias. Satius est em̄ stul-
tam q̄ malū videri. Sed neq; deceptus es: neq; errore prolapsus. diutius excogita-
tum / premeditatū / prouisum hoc tuum consiliū fuit. Tu omnī rerum machina-
tor atq; instructor: tu scismatis suasor atq; impulsor extitisti. Et nunc tibi displice-
re ecclesiae calamitatem simulas scriptis tuis: & pacem querere quam tuis fraudi-
bus abstulisti: & eo vulnere afflixisti ecclesiam / quo plurimorū mortalīū animę pe-
riere. O bone deus: ubi nam gentium sumus: inter quos viuimus: quibus in mo-
ribus famur: q̄ om̄ia sunt corruptione hominū peruersa. Latio ac fur quē tur-
fidiam non seruari: leno pudiciā probat: sicarius odit crudelitatem: auarus gaudet
liberalitate. Summa & huius hominis pestiferi pietas / matris seruandę. Postea q̄
fuerit publicus matricida: pre se fert voluntatē eius quam substulit de ecclesia uni-
tatis: magnam pacis cupiditatem: cum intulerit fidei nepharium bellum. Nempe
cedamus eius verbis: nam factis conueniunt. Multa enim signa illius cupiditas
tis ostendit. Missa faciamus omnia. partem enim retuli quae ante tempora Eus-
genij homo plenus religione patrauit. Quid post eius obitum: ut ostenderet se

In concilio
res

Tempore &
morū puer-
sitatis accu-
satio

IN ANTIPAPAM

cupidum unionis: Exultauit primū gaudio / tanq̄ hypocrita solus regnatus. In
de plures cupedenarios pro Cardinalibus effecit: tanq̄ leticia gestiens: in densio
nem omniū gentiū / & illius opprobriū dignitatis: cū ab homine indignissimo nul
la queat dignitas proficisci. Auxisti numerū egenorū / leticiam minuisti. Quid sibi
vult hac ampliatio / v̄ potius dignitatū inquinatio: Num hoc spectat ad unionē
querendā: Num amplitudo beneficiorū / quæ tuę subdunt temeritati: Num spes
auctoritatis augenda: Num cupiditas augmentandæ obedientiæ / te tam libe
ralem aliene rei reddiderunt. Triumphū te agere aestimasti ex hac tam prædara
diculorū hominū expectatione. Vt reges & imperatores solent in bellorū victo
rijs / aut urbium expugnatione in signum leticiæ aliquos excellentes viros eques
stri dignitate ornare: ita tua stulticia despondens sibi victoriam ex interitu Eugē
nij: plures alienis vestibus personatos / rubicūdo pileę tanq̄ mimos ridiculos ex
ornasti / in euerfionē ecclē / tuę ignominia memoria sempiterna. Non fuisse hac
fatis ampla tuę voluntatis indicia: aliud non inferius opus a ddere voluisti. Mis
isti euefugio qui a duolarēt ad orbis præcipites: ut te velut alteram deo dedicatam
statuam Moloth adorarent: ut veram abnegarent fidem / heresim sequerent. De
niq̄: non ad unitatē peruefugandā / sed ad ferenda scādala verbosos ac loquaces
homines destinasti. Sed quantus omniū gentiū non risus / sed derisio tuę vanitatis
& stulticiae habita est. Reiecti omnes / abdicati / repulsi a sermone: a congressu ho
minum semoti: & omnes tuas promissiones / quas plurimas & variis obulerunt
am tuorūq̄: contagionē ut serpentis venefici abhorrebant oblati / quibus ad cor
rumpēdos synceros animos utebatur / ut rem nephariā spernebant & respuebāt.
Nonnulli quos noui viri modestissimi / pecuniā ultro promissam / castra et dominia
contēpserunt. Omnes a te artes / omnes machine a dhibite sunt / ad animos recta sentie
tes expugnādos. O mirum sanctitatis genus / & cunctis sæculis inauditū. Quod
boni & sancti viri virtutibus efficere solent / tu huius sæculi de decus pecunia ten
tas. Antichristus dicitur cum veniet auro atq̄ argento hoies corrupturos. Hic alter
antichristus exortus est ante tempus: qui mentes hominū pecunijs / promissisq̄: a
vera fide peruertit: qui prædicat contra Christū. qui fidem in gehēnam ignis impel
lat. Sed plus valuit corū quos corrūpere conatus es virtus / q̄ tua nequitia. Peristi
terunt singuli in fide recta: & tuis exploratoribus vel corruptoribus potius repul
sis / tuam pecuniā deriserunt. Et tu scribere audes & litteris tradere tam impudēs
menda ciū: te querere & optare ecclē unionē: te velle sequi conciliorū auctorita
tem. Non pudet tantę vanitatis: tot mendaciorū ut aiunt inuentarij. Scio te cupere
ut illud tantū Basiliense non conciliū / sed discidium / haberet aliquā in qua funda
mentū tuī erroris est apud hoies auctoritatē. Sed quę auctoritas esse potuit in se
leratorū / perditorū / phariseorū synagogula: quę dignitas in tam abiectis hoibus:
quos ego qui sum pusillus / nollem domi meę essent coci / ac fartoris loco: Desine
iactare amplius inane ac nullius momenti tuī cōciliabuli cōtemnendi nomen. De
sine proferre ea a te tuendū arma quibus periclitaris. Desine aliquādo desipere:
& redi ad sanam mentē. Quid em̄ te mouet amplius / ut in tua cōtumacia reproba
da p̄sistas: Vides omēs orbis reges a te dissentire / & sentire nobiscum. Vides oēs
principes christianos nobis credere: nobis fauere: detestantes scilicet tua opera in
Dei ecclēia introductā. Vides Germaniā totam aliquā diu tuis strationibus seduci
& tiam te abiecto defecisse: & nos Nycholaum verum pontificē recognoscere.
Vides Galliam / Angliam / Hispanias omēs / Boemiā / Poloniā / Hungariā no
strum Nycholaum verum Iesu christi vicarium profiteri. Omnes detestantes sa
cificant vero deo: solus tu derelictus / cōtemptus / abiectus / prostratus / omni spe
auxilioq̄: destitutus iaces infamis / abditus: in dominio tuo reclusus. Non miror te
pacem ducere velle: cum amplius bello uti nequeas. No miror si deponere hone

Antichristo
foelix com
paratur

Basiliensis
cōcilij dete
statio.

ste cupis quod turpiter usitatum amplius retinere non vales. Nulli iam tibi nedum
 animam suam / sed ne numos quidem credunt. Quid igitur tibi reliqui est / prater
 spem meram? Quid est amplius in quo confidas? Quid molestus es regibus &
 principibus reliquis? Quid eorum aures sapientius obtundis? Quid iporum animam mas-
 lis artibus tentas? Quid omnes filios vocas: cum te nullus in patrem recognoscat?
 Expugnare aliquando a diuturno somno: & te Christianum aliqui fuisse cogita. Re-
 di ad saluatorem quem abnegasti. Petrus apostolorum princeps. Christum saluatorem nos-
 trum magistrum suum negavit: et veniam postea errati meruit confessione peccati.
 Imiteris factum illius: & te errasse aduersus Dominum aliquando fatere. Nam si perse-
 ueraueris amplius in hoc errore / consequeris preter damnationem celestium / infamiam
 omnium sempiternam. Quam enim tui memoriam ad posterum demandabis? Quod nos
 men relinques? Narrabunt futura secula ad notam tui generis perpetuam: fuisse
 olim quendam peruerso nomine Amedeum: qui non amator / sed hostis dei fuerit:
 virum seculi ignarum litterarum / indoctum / imperitum: in quo nulla singularis virtus il-
 luxerit: cuius nullum laudabile opus extiterit: qui semper ad expilandos numos inten-
 tus fuerit: christianos exinaniterit: ecclesiarum bona abstulerit: ad coacervandum the-
 saurum hominum avarum / astutum / callidum / subdolum: singulari cupiditate: cuius omnis
 vita quae tui intenta / nullam turpem lucri conditionem omiserit: cum diutius homi-
 nes lacerauerit / tandem ad dissipandam ecclesiam deuenisse. Hunc dicent semper fuisse
 habitum militari laicorum / procul ab omni religione constitutum / procreasse filios. Deins
 de defuncta uxore / in dicto concilio Basileam venisse (aliquando enim concilium fuit
 in specie a quibusdam inducitur) pontificatus ecclesie per dissensionem adipiscendi. Sum-
 pto hypocritarum habitu / velle vili secedente a turba: aliquamdiu inter hypocritas
 fallos ad religionis ostentationem versatum. Hunc eundem postea inter pontificem Con-
 cilio / dissensione orta / partes tutandi Concilii cepisse: ea spe cuius effectum vi-
 dimus consecutum. Eundem deinceps nephariam illam scelestissimorum hominum con-
 uenticulam suis aluisse sumptibus: suis opibus sustentasse: incendisse illorum animos:
 faces ac ligna ad excitandum incendium subministrales: sua forem / impulsorem / aucto-
 rem scismatis extitisse. ut veluti alter Diocletianus persequeret fidem Christi. Nunc
 defuturum omni fauore / fraude / & dolo cognito derelictum: querere litteris & nuncijs
 corrumpe ceteros: & adducere in errorem suum. Haec ergo qui audierit futuri ho-
 mines / none id monstri imanis loco ducent: Nonne hunc detestabunt? None af-
 ferent aut natum non oportuisse aut quod primus natus fuit / ad externas orbis insulas
 deportandum? Multa quondam in terris monstra fuisse perhibent humano generi
 perniciosa. Gereonem & Bursidem crudeles fuisse tradunt. At hi omnes in corpo-
 ribus hominum crassabant. Huius nostri / ad quod perdomandum alterius Herculis
 vires essent nobis implorande / rabies vesana etiam in animas debacchar. Quo er-
 go grauior est anime quam corporis iactura: eo napharium huius nostri scelus est dete-
 stabilius iudicandum. Illi enim in rem caducam ac mortalem sequebantur: hic in rem im-
 mortalitatem donatam exercet suam crudelitatem. Impatores nonnulli aliquando christi-
 anos persequerantur / corpora tamen tormentis varijs subijcientes: ex quibus animarum
 gloria donabat. At iste corpori blanditur: ut perdat animas / & mortales reddat. O
 perditae lanista. O carnifex defunctorum: num te actorum poenitentia / quae tu semper men-
 te effera in contemptum fidei / in perniciem fidelium collocasti? Non horruisti nomen scis-
 matis / quod est in tuo fanatico capite fabricatum? Nonne expauesisti usurpare Ponti-
 ficis nomen: cuius nostri te indignum ac immeritum semper extitisse? Non perhorruisti ha-
 bitum / velle / cultum / religionis ornatum: quae tu omnia ex salutaribus ad pernici-
 em contulisti? At enim cum singula ridenda sunt vel potius deploranda: hoc praecipue
 In te hit in
 nomen.
 aut futuri existunt in foelicissimus: qui fidem / religionem / unionem / pacem / cocor-

Foelcis sta-
 tus & vita.

Diocletian.

L.Sylla

diā substituit: noiat se foelicem. Si nepharia scelera / si deo & ecclesie bellū indicere /
 si impium / si malum / si scismatis auctorem esse / foelicitatem potest afferre: non fo-
 lum foelicem / sed foelicissimū esse contendā. Sin vero ut olim Lucius Sylla in foeli-
 ci victoria: cum Urbem incendijs / rapinis / cedibus / ciuium p̄scriptionibus reple-
 set: in urbis tanta calamitate se foelicem noiauit. Tu item in scismate populi chri-
 ni euerfione sancte matris ecclesie / in animarū naufragio / te foelicem tot malorū
 causa audes appellare. Quid abest / quin sis oim mortalium execratioe / omnium virū
 tium odio dignus. Quae em foelicitas potest esse / secleri & impietati coniuncta.
 Si legisses apud excellentes doctrina viros / quae res pariat foelicitatē: cum sis ab il-
 lis admodū remotus: nunq̄ illius nominis dignitatē tua impudentia macullaret.
 Considera aliquando quid illud nomen requirat: & tu qualis existas tuis operibus
 perpende. Excute animū: refera cogitationes: & an in illis aliqua lateat umbra fo-
 licitatis scrutare. Pigebit mihi crede hoc nomen tibi indidisse nimis / a vero alienū.
 nisi in subuersione ecclesie a te edita / foelicitatem tuam repositam arbitraris. Et ve-
 luti qui castra & militiam sequuntur cum quempiam spoliarunt / rapinas & spolia
 lucri nomine appellantes: ita & tu scelus / perfidiam / dedecus / insaniam foelicitatē
 appellas. Sed oro ut quod est difficillimū / teipm saltem meis verbis a dmonitus re-
 cognoscas. Reuoca paululū mentem ad tuę foelicitatis tam p̄clara principia: &
 qualia illius exordia fuerit meditare. Aduerte quae so animū ad illam tuū in fatha-
 ne thronum deffendā assumptionem / & cunctis gentibus detestandā. Inspiciamus
 a quibus hominibus tua p̄sumptio facta est: q̄ bonis: q̄ sanctis: q̄ religiosis. Qui
 ergo tui solij artifices extiterūt: ut ex eo Foelicis nomine fueris exp̄scatus. Homi-
 nes certe summe auctoritatis / summe prudentie / summe virtutis: apostate: per-
 di homines: fraudulenti: corde improbi: animo facinorosi: detestandi. fa ciligij in-
 mes: ex turpitudine omnium gentium a te collecti. qui ne infamam quidem ullam di-
 gnitatem nedum summā / aut oculis aspicere / aut mente cōcipere potuissent: per-
 ditū sat hanc alumnū: viri scelesti: omnium ignominia noti: nati ad partum: ad fartien-
 dum ventrem creati. Sed referamus hanc veluti p̄toriam cohortem p̄clanilla
 morum militum / ad crucifigendū verum Christū in Pilati atrio congregatā. Italicū
 ut aiunt quattuor. At ex qua Italia: explicā illam paululū. Ex Gallia cisalpina ex
 his gentibus quibus Italia nouerca est: omnes tibi serui a scripticij / tibi subditi / quis
 bus impare posses: de industria a te in perfida acie collocati: homines qui corpus
 & animā pro te perdere essent parati. O Italiam mendicam: ne dicam inopem ex-
 cellentibus viris. Siquidē ex omni ornamento Italicū non reperiunt nisi cisalpini ho-
 mines / rustici / ignobiles / contempti / abiecti p̄ ceteris: qui ad electionem ut volunt
 Pontificis deputent. Sed summo consilio atq; adeo egregia consocietia a te factum
 fuit. voluisti em reliquam Italiam esse tanti sceleris participem: tanta nota turpitu-
 tudinis infamem. Gallicos item quattuor dicunt fuisse: non ex vera Gallia / quae
 floret excellentissimis / probatissimis / atq; honestissimis viris: sed & ex illa interclu-
 sa siluis ac mōtib; patria sordida ac rusticana: quam Sabaudia vocant / certe sub-
 ditam imperio tuo: quos tuę libidini subditos atq; addictos tuę seruituti voras: qui
 qd̄ cuperes non negarent. Totidem Germani ad officinam illius idoli conueni-
 runt. Atqui homines: s̄ij boni / somnolenti / stupidi / stertentes: nunq̄ sobrii: hominib;
 bus odibiles & deo: qui vitii an mortui essent / vino atq; epulis obruti non dices
 neres. Sunt in ea natione plurimi viri egregij: prudentes: docti: sobrii: omni virtute
 cumulati. At ex his nullus assumptus est: sed qdam animo & corpore peruersi
 quibus nulla virtus esset: nulla consocietia: nulla doctrina. Totidem attulit Hispania
 portenta quaedam nature / non homines. Referta est em ea prouincia hoibus do-
 ctissimis / ornatissimis: nulli eorū est hoc munus nepharium demandatū. Ex infima
 eorum sece quidā delecti sunt / qui illi optime nationi inurerent infamiam somp-

Incōciliato
res.

ternam. His omnibus luminibus orbis tam preclara data est potestas vituli aurei fabricandi. Ad horum preces / vel potius ad horum coquinae fumum / ciborumque ac potus nitorum spiritus sanctus illectus accessit. Hi auro / spe / premio / promissis corrupti partim iudeis / partim infidelibus deteriores: quidam & Maumeti lege profectis: quibus fidei iactura summum lucrum erat futurum: hunc egregium pastorem omnium lupum excitauerunt. O rem dignam memoria posterorum. O foelicitatem cunctis saeculis praedicandam. Tu ne foelix talium virorum opibus esse potes: Tu talium portentorum horrendum actum foelicitatem appellas: Abijce quae deus ceptis hoc tibi funestum nomen: quod maius est quam turba ignavia & conditio requirat. Noli amplius teipsum fallere. Noli ulterius decipere populum Christianum. Fatere aliquando te esse quod es. Redi ad praesicos mores: priorem vitam assume: suscipe boni hominis cogitationes: recede in gratiam cum deo: amplectere hominis benivolentiam: abijce onus conscientiae / quod te dies noctesque torquet ac vexat: necesse est. Nullum est enim tormentum grauius maleficorum conscientia. Redi ad meliorem vitam & incipe tandem sapere in extrema etate. Depone aliena ornamenta: & quod tu occupasti / cum aliqua dignitate depone. Vestes non tuas relinque: sibi tuas assume. Abijce inanem pompam: emendicantem dignitatem sperne. Abijce curam illius non condilij / sed latrocinij Basiliensis. Respice cogitationes barbariae fecis / illius nephariae collusionis spurcissimam factionem: in qua nulla inest fides / nulla auctoritas / nulla religio: lenocinium non condilij appellandum. Reijce decreta ebriorum / ac somniantium somnia eximanda. Quid enim auctoritatis habere possunt per tuum multum stultae plebeculae / precio & pactione corruptae: ad evertendam fidem sceleratae constitutiones. Nepharia hominum turpissimorum factio dicenda est: qua a Christi vicerio desuere. Ita nequaquam in ea vires tuas colloces. Nequaquam in ea ullum robur / ullam praesidium speres. Res enim leuis est atque inanis / quam totus orbis odio habet: omnes homines detestantur. Amoue a tuis actis illorum arma quae nephariae fuere ad matricidium comparata. Amoue illorum statuta / quae auctore spiritu nequissimo sunt conscripta. Mala semper eorum fuit mens: peior animus: pessima opera: omnia ad ecclesiae calamitatem spectantia. Consule iam famam tuam: consule honorem: consule aetatem. Et quid de te homines loquantur & existiment paululum considera. Vixis in totius orbis despectu: omnes execrantur scisma: te factorem / instigatorem / impulsorem / auctorem illius affirmant. Remoue hanc a tuo genere labem. Hanc maculam a te aliquando amoue. Non relinquantur hanc maledicendi posteris occasionem. ut te causam scismatis huius singuli iudicent: & nomen tuum veluti blasphemum hominis horreant. Qui si iudicium hominis contemnis: si despicias infamiam: si hominum opinionem spernis: saltem mouearis timore Dei / qui nullum facinus sine esse impunitum. Moueat te damnatio animae / nisi respicias: alia leuiora sunt / & ad tempus duratura. Animae iactura est immortalis: quae (nisi te corrigas) cum reliquis hereticis aeterno igni erit perpetuo crucianda.

Exhortatio
ad eundem
inuidiosam.